

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΜΕΩΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
(ΕΥΔΕ ΒΕΚ)**

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Ενημέρωση: 09-04-2021)

**«Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΚΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΛΗΤΤΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ
ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ COVID-19»**

A. ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Πού μπορώ να βρω την αναλυτική προκήρυξη του προγράμματος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η αναλυτική προκήρυξη και άλλα σχετικά έγγραφα είναι διαθέσιμες στην καρτέλα «Πληροφορίες» στο ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr).

Επιπλέον υπάρχουν και στον σύνδεσμο <http://eysed.gge.gov.gr> , και ειδικότερα στις «Θεματικές Κατηγορίες» κατηγορία: 2. Επιδότηση τόκων (B Κύκλος 2021) <http://eysed.gge.gov.gr/?p=2916>

Απευθείας ο σύνδεσμος είναι : http://eysed.gge.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/B.757_25022021_Prosklisi-B_KYKLOS_Epidotisis_Tokon.pdf

2. Προκειμένου να υποβάλουμε αίτημα στο πρόγραμμα Β΄ Κύκλος επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων στο www.ependyseis.gr/mis , ποια δράση επιλέγεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στη διεύθυνση <https://www.ependyseis.gr/mis>, θα κάνετε είσοδο στο σύστημα, πληκτρολογώντας τους κωδικούς που ήδη έχετε, και στη συνέχεια, από το μενού αριστερά θα επιλέξετε: «βοηθητικά - προσθήκη υπηρεσιών» και θα κάνετε προσθήκη τη δράση «Β΄ κύκλος επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων».

3. Για την αίτηση επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων Β΄ κύκλος, για όσους έχουν υποβάλει αίτημα και για τον α΄ κύκλο, θα ισχύουν οι ίδιοι κωδικοί, ή θα πρέπει να γίνει νέα εγγραφή;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Για όσες επιχειρήσεις έχουν υποβάλει αίτημα και στον α΄ κύκλο, θα εξακολουθούν να ισχύουν οι ίδιοι κωδικοί εισόδου στο ΠΣΚΕ.

4. Αν υπάρχουν δάνεια σε δύο χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να γίνουν δύο διαφορετικά αιτήματα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αν υπάρχουν δάνεια της ίδιας επιχείρησης σε δύο ή περισσότερα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, θα πρέπει να υποβληθεί 1 αίτημα για κάθε Χ.Ι.

B. ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ/ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

- 1. Στην περίπτωση όπου στην Αίτηση για το πρόγραμμα έχουν γίνει λάθη ή έχουν επισυναφθεί λάθος δικαιολογητικά, μπορεί να γίνει κάποια ενέργεια εκ μέρους μας για την διόρθωση τους;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν είναι δυνατόν να γίνει αναίρεση της αίτησης. Παρακαλώ επικοινωνήστε με την Τράπεζά σας, καθώς ο αξιολογητής έχει την δυνατότητα να ανεβάσει στο σύστημα οποιοδήποτε επί πλέον στοιχείο του προσκομίσετε. Σε κάθε περίπτωση, αν η αίτησή σας απορριφθεί, μπορείτε να υποβάλετε νέα αίτηση

- 2. Θα μπορούσε κανείς να βρει κάπου έτοιμη (σε μορφή αρχείου) την υπεύθυνη δήλωση του Παραρτήματος II που απαιτείται στο πλαίσιο της αίτησης για την πρόσκληση “B’ κύκλος επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων πληγέντων από Covid 19 ΜΜΕ” προκειμένου να αντιγράψει επακριβώς το κείμενο και να μην υπάρξουν λάθη;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το κείμενο της Υπεύθυνης Δήλωσης παρέχεται στις σχετικές αποφάσεις του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Σε επεξεργάσιμη μορφή παρέχεται από το ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr), στο οποίο ο χρήστης, αφού κάνει εισαγωγή στην παρούσα δράση, η υπεύθυνη δήλωση όπως και η πρόσκληση της δράσης είναι διαθέσιμες στην καρτέλα «Πληροφορίες».

Επίσης, η έκδοση της υπεύθυνης δήλωσης γίνεται και μέσω του ιστότοπου www.gov.gr (<https://www.gov.gr/ipiresies/polites-kai-kathemerinoteta/upeuthune-delose-kai-exousiodotese/ekdose-upeuthunes-deloses>).

- 3. Σε περιπτώσεις μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με το παράρτημα των δικαιολογητικών δεν είναι υποχρεωτική η υπεύθυνη δήλωση του λογιστή, όμως το σύστημα δεν επιτρέπει την υποβολή της αίτησης δίχως επισύναψη αυτής της υπεύθυνης δήλωσης.**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: η υποβολή της Υ/Δ λογιστή απαιτείται από το ΠΣΚΕ, η οποία είναι διαθέσιμη στο μενού πληροφορίες: α «υπόδειγμα Υ/Δ λογιστή της επιχείρησης». Σε περίπτωση μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης τσεκάρτε την επιλογή 3 ή 4 αντίστοιχα.

- 4. Στην υπεύθυνη δήλωση σώρευσης ποιες επιδοτήσεις πρέπει να συμπεριληφθούν;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θα πρέπει να συμπεριληφθούν όλες οι ενισχύσεις που έχουν δοθεί με τα καθεστώτα του προσωρινού πλαισίου (βλ.

https://www.espa.gr/el/documents/kathestota_enisxysis_5_6.pdf)

- 5. Η υπεύθυνη δήλωση σώρευσης του Παραρτήματος VII συμπληρώνεται ακόμα και από επιχειρήσεις που δεν έχουν λάβει επιδότηση;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι, η Υ/Δ σώρευσης υποβάλλεται και από τις επιχειρήσεις που δεν έχουν λάβει επιδότηση.

- 6. Στην περίπτωση που μια επιχείρηση κλείνει τη χρήση της στις 30/06 και όχι στις 31/12, ποιες καταστάσεις Φ2 πρέπει να υποβάλλουμε ηλεκτρονικά;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εξετάζεται η πτώση του κύκλου εργασιών ανάμεσα στο έτος 2019 και το 2020 για την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς. Επομένως, για την περίπτωση που η χρήση κλείνει στις 30/06, συγκρίνεται το διάστημα 01/07/2018-30/06/2019 με το 01/07/2019-30/06/2020. Για τις περιπτώσεις που δεν υφίσταται πλήρες έτος, γίνεται αναγωγή στο διάστημα λειτουργίας, όπως αναφέρει η ΥΑ.

Επισυνάπτονται οι περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ για το διάστημα 1/7/2019-30/6/2020.

- 7. Σύμφωνα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής (α/α 5α) η επιχείρηση πρέπει να προσκομίσει περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ του έτους 2020. Θα πρέπει να προσκομίσουμε όλα τα Φ2 του έτους (αρχικά και τροποποιητικά) ή μόνο το τελευταίο τροποποιητικό που έχει υποβάλει η επιχείρηση για κάθε μήνα ή τρίμηνο (ανάλογα τα βιβλία που διαθέτει η επιχείρηση);**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η επιχείρηση αναρτά στο ΠΣΚΕ τις αρχικές δηλώσεις ΦΠΑ, ή, εφόσον υπάρχουν τροποποιητικές, την τελευταία εξ αυτών, -πιο πρόσφατη-, για κάθε μήνα ή τρίμηνο, ανάλογα με τα βιβλία της επιχείρησης.

- 8. Αναφορικά με την υποβολή αιτήσεων για το πρόγραμμα “Β’ κύκλος επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων πληγέντων από Covid 19 ΜΜΕ” παρακαλώ πολύ να μας διευκρινίσετε για το αν οι υπεύθυνες δηλώσεις του λογιστή και του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας χρειάζονται επικύρωση, αν πρέπει να φέρουν γνήσιο υπογραφής είτε από ΚΕΠ είτε από το gov.gr, ή αν αρκεί η υποβολή τους με απλή υπογραφή και σφραγίδα της επιχείρησης.**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν απαιτείται επικύρωση των Υπεύθυνων Δηλώσεων. Οι Υ/Δ είναι αποδεκτές είτε υποβληθούν με απλή υπογραφή και σφραγίδα της επιχείρησης, είτε η υποβολή γίνει μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr.

- 9. Η δήλωση ΜΜΕ θα συμπληρωθεί βάσει των στοιχείων ποιας διαχειριστικής χρήσης (2019 ή 2020) ;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η δήλωση ΜΜΕ θα συμπληρωθεί βάσει των στοιχείων της Διαχειριστικής χρήσης του 2019.

- 10. Για τα στοιχεία του προσωπικού, θα συμπληρωθεί η δήλωση αναφορικά με τις ΕΜΕ βάσει των δεδομένων της διαχειριστικής χρήσης του 2019;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η δήλωση για τις ΕΜΕ (στοιχεία του προσωπικού), θα συμπληρωθεί επίσης βάσει των δεδομένων της διαχειριστικής χρήσης του 2019.

- 11. Η Εταιρία δεν έχει προσωπικό, υπάρχουν μόνον Μέλη-Εταίροι. Τι βάζω στον ΑΡΙΘΜΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΜΕ;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι εταίροι της επιχείρησης προσμετρούνται στα ΕΜΕ μόνο στην περίπτωση που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης, για την οποία αμείβονται πλέον της επιχειρηματικής αμοιβής, από την ιδιότητά τους ως εταίροι και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Γ. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

1. Αναφορικά με την Επιδότηση Τόκων Υφιστάμενων Δανείων (β΄ κύκλος) του Α΄ τριμήνου του 2021, μπορούν να συμπεριληφθούν τα δάνεια που χορηγήθηκαν μέσω του Προγράμματος ΤΕΠΙΧ τα έτη 2016-2017;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τα δάνεια που εξαιρούνται από την υπαγωγή στην παρούσα δράση αναφέρονται στην παράγραφο 1 του κεφ. 6 της πρόσκλησης και ειδικά στο σημείο:

«Δεν καλύπτονται από τη χρηματοδότηση της παρούσας δράσης τόκοι δανείων που έχουν χορηγηθεί με τη συμμετοχή του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II και του Ταμείου Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων Covid – 19 της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας»

2. Παρακαλώ να διευκρινιστεί αν το δάνειο υπό μορφή leasing υπάγεται με κάποια μορφή στην πρόσκληση για τον Β κύκλο επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι επιλέξιμες μορφές δανείων είναι περιοριστικά αυτές που αναφέρονται στην ΥΑ.

Οι μορφές Δανείων Factoring, (χρηματοδότηση τιμολογίων πωλήσεων και αγορών μέσω εκχώρησης), Leasing , δεν περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη δράση, καθώς , σύμφωνα με την πρόσκληση, (Κεφ 2.) :

"η συγκεκριμένη Δράση στοχεύει στην ενίσχυση επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία με τη μορφή κάλυψης των τόκων των δανειακών υποχρεώσεών τους για περίοδο 3 μηνών",

και περιοριστικά (Κεφ 6.):

"Η δημόσια χρηματοδότηση καλύπτει τους συμβατικούς τόκους καθώς και την αναλογούσα εισφορά του ν. 128/75 των δανείων των επιλέξιμων επιχειρήσεων, και ειδικότερα επιχειρηματικών δανείων τακτής λήξης (όπως αποτυπώνεται στη σχετική υπογεγραμμένη δανειακή σύμβαση), περιλαμβανομένων και των κοινοπρακτικών δανείων και συμβάσεων πίστωσης (ανοιχτών αλληλόχρεων λογαριασμών), καθώς επίσης και:

(α) τιτλοποιημένων δανείων και πιστώσεων (άρθρο 10 του ν. 3156/2003),

(β) δανείων και πιστώσεων που έχουν μεταβιβαστεί λόγω πώλησης (άρθρα 1 - 3 του ν. 4354/2015)

(γ) δανείων τη διαχείριση των οποίων έχει αναλάβει Ειδικός Εκκαθαριστής των υπό ειδική εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ..."

3. Οι επιχειρήσεις που έχουν πληρώσει τους αντίστοιχους τόκους αυτών των μηνών, ή τους έχουν πληρώσει μερικώς επιδοτούνται για τόκους των επόμενων; Σε περιπτώσεις όπου έχει γίνει πάγωμα των τοκοχρεολυσίων από το κράτος λόγω covid-19 υφίσταται η εν λόγω επιδότηση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σύμφωνα με το κεφ. 7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ παρ. 5: *«Καταβολές που πραγματοποιήθηκαν μετά την 01.01.2021 και αφορούν δόσεις καταβλητέες πριν την έγκριση της αίτησης καλύπτονται από την παρούσα. Ειδικότερα, η καταβολή της ενίσχυσης θεωρείται ότι καλύπτει το εν λόγω διάστημα και τα ήδη καταβεβλημένα ποσά συμψηφίζονται με ευθύνη του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος με λοιπές οφειλές του λήπτη προς αυτό. Σε περίπτωση μη ύπαρξης λοιπών οφειλών, ήδη*

καταβεβλημένα ποσά από τον λήπτη της ενίσχυσης αντιλογίζονται από το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και επιστρέφονται με ευθύνη αυτού.

Σύμφωνα με το κεφ. 4. ΛΗΠΤΕΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ παρ. 3: «Επιχειρήσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί δυνατότητα αναστολής καταβολής κεφαλαίου δανείου για την επιλέξιμη χρονική περίοδο, δύνανται να λάβουν την ενίσχυση της παρούσας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 2 του Κεφαλαίου 6».

Σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με το κεφ.6 τα δάνεια πρέπει να ήταν ενήμερα την 30.09.2020 (δηλαδή να μην υπερβαίνουν τις 90 ημέρες καθυστέρησης με σημείο αναφοράς την 30.09.2020). Επιλέξιμα καθίστανται και τα δάνεια, τα οποία δεν ήταν ενήμερα την 30.9.2020 αλλά κατέστησαν ενήμερα πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του Κεφαλαίου 7. Η ενημερότητα κρίνεται με σημείο αναφοράς την επιδοτούμενη οφειλή.

- 4. Σχετικά με τη δράση της Επιδότησης Τόκων Υφιστάμενων Δανείων – Β' Κύκλου και πιο συγκεκριμένα με αυτό που αναγράφεται στη σελίδα 52 του οδηγού και αναφέρει τα εξής: «Σε περίπτωση ελέγχου προβληματικότητας πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης τα δικαιολογητικά του σημείου (1) και (2) τροποποιούνται ως προς την περίοδο / ημερομηνία στην οποία αφορούν. Σε περίπτωση τροποποίησης των απαιτήσεων που θέτει η 19.3.2020/Σ(2020) 1863 Ανακοίνωση της ΕΕ, όπως ισχύει, τα δικαιολογητικά του εν λόγω σημείου τροποποιούνται αναλόγως». Τι ακριβώς θα πρέπει να τροποποιηθεί και για ποιο λόγο; Αφορά την αλλαγή της ημερομηνίας στις υπεύθυνες δηλώσεις των παραρτημάτων από 31/12/2019 σε κάποια άλλη ημερομηνία;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Με την εν λόγω αναφορά παρέχεται πρόβλεψη για το ενδεχόμενο τροποποίησης των κανονιστικών απαιτήσεων του θεσμικού πλαισίου της πρόσκλησης από τη στιγμή έκδοσής της και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, μέχρι την ημερομηνία της έκδοσης απόφασης ένταξης των αξιολογημένων θετικά επιχειρήσεων. Σε περίπτωση αλλαγής της σχετικής προϋπόθεσης σύμφωνα με του Κανονισμούς της Ε.Ε., κατά το διάστημα αυτό, θα υπάρξει σχετική ανακοίνωση προς ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης και για το ενδεχόμενο υποβολής, εκ νέου, των σχετικών δικαιολογητικών. Στην παρούσα χρονική στιγμή δεν απαιτείται οποιαδήποτε ενέργεια διαφορετική των οριζόμενων.

- 5. Ένα επιχειρηματικό δάνειο που έχει ενταχθεί και επιδοτείται από το πρόγραμμα γέφυρα (πχ κατά 90%), αν μπορεί για το υπόλοιπο να επιδοτηθεί και από το πρόγραμμα του δεύτερου γύρου επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων ή αν θα δημιουργηθεί πρόβλημα αν επιδοτηθεί το ίδιο δάνειο από δύο προγράμματα;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σύμφωνα με το κεφ. 13 της πρόσκλησης και ειδικά με την παράγραφο 3 σημείο ii αυτού, «...ο λήπτης της ενίσχυση υποχρεούται να... μην ενισχύεται από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής». Επιπλέον, στο σημείο 3 της Υ/Δ αναφέρεται ότι: «Η συγκεκριμένη αίτηση ή μέρος αυτής καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους».

Επιπροσθέτως, σε κάθε περίπτωση που αφορά σε συνδυασμό εργαλείων ενίσχυσης από διαφορετικές δράσεις, πρέπει να εξασφαλίζεται η τήρηση όλων των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται από κάθε μια.